

Representantforslag 148 S

(2011–2012)

fra stortingsrepresentantene Laila Dāvøy, Line Henriette Hjemdal, Kjell Ingolf Ropstad, Hans Olav Syversen og Dagrun Eriksen

Dokument 8:148 S (2011–2012)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Laila Dāvøy, Line Henriette Hjemdal, Kjell Ingolf Ropstad, Hans Olav Syversen og Dagrun Eriksen om reduksjon av tidsrammen og omfanget av senaborter

Til Stortinget

Bakgrunn

Kristelig Folkepartis politikk er å erstatte dagens lov om svangerskapsavbrudd med en lov som sikrer rettsvern for det ufødte liv, og grunnlovsfeste retten til liv. Dette er standpunkter som fra Kristelig Folkepartis representanter selvfølgelig står fast. Dette representantforslaget handler imidlertid om innstramninger i deler av dagens abortpraksis og lov.

Dagens abortlov kom i 1975. Siden da har den medisinske og teknologiske utviklingen kommet svært langt. Dette gir samfunnet nye etiske dilemmaer mellom på den ene siden å redde premature spedbarn, og på den andre siden å utføre senaborter på barn som har like muligheter til å overleve. Denne utviklingen gjør også at man vet mer om fosteret på et tidlig stadium. Det er derfor behov for et lovverk som sikrer samfunnet mot sortering på bakgrunn av egen-skaper.

I det siste har det kommet frem i media at det i perioden fra og med 1999 til og med 2010 ble utført 113 senaborter etter uke 22 i Norge. Det vil være viktig å vite hva som ligger til grunn for disse innvilgningene. Tallene er hentet fra Medisinsk fødselsregister.

Jordmødre har fortalt om ett tilfelle fra 2012 ved Stavanger Universitetssykehus, med et levedyktig barn som veide over 600 gram og målte 30 cm, som pustet og hadde hjerteaksjon i over tre timer. Barnet

var oppgitt til å være 22 uker pluss 6 dager, men sannsynligvis var barnet, ifølge jordmødrene, langt over 23 uker. Det har kommet mange reaksjoner fra helsepersonell på at barn bare blir lagt til side for å dø etter abort, samtidig som man redder mange barn som blir født for tidlig i uke 22, barn som er ønsket. Flere av de aborterte fostrene har fremstått som helt friske. Ifølge Verdens helseorganisasjon skal fostre som fødes etter 22 uker og veier mer enn 500 gram defineres som premature spedbarn. I dag blir disse barna registrert som dødfødte i Norge, uansett om de lever etter aborten.

Helsedirektoratet har 5. mai 2012 kommet med en presisering av regelverket etter mange medieoppslag. Aborter etter uke 22 + 0 dager er igjen presisert som ikke lovlige.

Jordmødre har ikke adgang til å se abortnemndas vurderingsgrunnlag. Gjennom sin pasientkontakt får de likevel ofte innsikt i bakgrunnen for aborten. I abortloven presiseres det at det skal være særskilt tungtveiende grunner for at en senabort etter uke 18 skal innvilges. Dersom det er grunn til å anta at fosteret er levedyktig, kan tillatelse til svangerskapsavbrudd ikke gis.

Dagens abortlov gir muligheter for provosert abort etter uke 12 ved nemndsbehandling av to leger dersom ett av følgende kriterier er oppfylt:

- Det er fare for kvinnens fysiske eller psykiske helse.
- Kvinnen har en vanskelig livssituasjon.
- Det er fare for sykdom hos barnet.
- Graviditeten er et resultat av voldtekt eller incest.
- Mor har psykisk sykdom eller psykisk utviklingshemming.

Med dagens utvikling er det behov for å lovfeste en absolutt grense for abort i dagens lov. Det må ikke

i fremtiden aborteres fostre som er levedyktige. Et barn som etter abort viser livstegn, må ha samme rett til behandling, lindring og omsorg som for tidlig fødte barn. I forarbeidene til dagens abortlov sies det at det kan være vanskelig å fastsette eksakt termin for svangerskapet. Helsedirektoratet har i sitt brev til departementet av 5. mai 2012 anbefalt at det gjøres en grundig faglig vurdering av om det finnes bedre metoder for fastsettelse av svangerskapets varighet.

I dagens abortlov § 2 6. ledd heter det bl.a. at dersom det er grunn til å anta at fosteret er levedyktig, kan tillatelse til svangerskapsavbrudd ikke gis. Abortnemnder har likevel utøvd et skjønn som har medført brudd på abortloven. Begrepet «levedyktig» er krevende å vurdere, bl.a. fordi det skal vurderes i hvert enkelt tilfelle.

For å avskjære enhver mulighet for at et levedyktig foster/barn aborteres, mener forslagsstillerne at abort etter uke 18 ikke skal kunne utføres med mindre det er overhengende fare for mors liv og helse, eller at fosteret har en tilstand som er uforenlig med liv slik at det aldri vil bli i stand til å overleve utenfor livmoren. Mennesket har krav på både menneskeverd og liv, simpelthen fordi det er et menneske.

Forslagsstillerne mener dessuten at det på bakgrunn av dagens praksis er behov for endringer i da-

gens abortlov § 2. Forslagsstillerne mener også at fostre ikke skal aborteres etter 12. svangerskapsuke utelukkende på bakgrunn av barnets egenskaper eller mangler, for eksempel ved indikasjon på sykdommer, nedsatt funksjonsevne eller Downs syndrom. Med andre ord ønsker Kristelig Folkepartis representanter å fjerne eugenisk indikasjon som selvstendig abortkriterium ved å foreslå å fjerne § 2 c som kriterium i dagens abortlov.

Forslag

På bakgrunn av dette fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre § 2 6. ledd i lov 13. juni 1975 nr. 50 om svangerskapsavbrudd (abortloven) til følgende: Abort etter uke 18 kan ikke utføres med mindre det er overhengende fare for mors liv eller helse eller fosteret har en tilstand som er uforenlig med liv, slik at det aldri vil bli i stand til å overleve utenfor livmoren.

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at § 2 c fjernes fra dagens abortlov av 1975.

15. juni 2012